

## הפרשה בשבת

רמב"ם הלכות שבת פרק כג, ה"ט

ואין מגביהין תרומות ומעשרות בשבת מפני שנראה כמתקן דבר שלא היה מתוקן.

רמב"ם שם ה"ד

אין דנין בשבת ולא חולצין ולא מיבמין ולא מקדשין גזירה שמא יכתוב, ואין מקדישין ולא מעריכין ולא מחרימין מפני שהוא כמקח וממכר, ואין מגביהין תרומות ומעשרות שזה דומה למקדיש אותן פירות שהפריש, ועוד מפני שהוא כמתקן אותן בשבת.

דמאי, ז', ד:

הלוקח יין מבין הפותים, אומר, שני לגין שאני עתיד להפריש, הרי הן תרומה, ועשרה מעשר, ותשעה מעשר שני.

בנוסח שלנו (ע"פ שש"כ, י"א, כ, בשינויים קלים):

היותר מאחד ממה מכל מה שאני עתיד להפריש מחר, יהא תרומה גדולה בצד צפון של הפירות, [כל מין על מינו]. אותו אחד ממאה הנשאר, ועוד תשעה חלקים כמוהו בצד צפונם של הפירות [כל מין על מינו] יהיו מעשר ראשון. אותו אחד ממאה שהתנתי שיהא מעשר ראשון – יהא תרומת מעשר [כל מין על מינו]. ומעשר שני יהא בדרומם של הפירות [כל מין על מינו], ויהא מחולל הוא וחומשו על פרוטה במטבע שיחדתיה לחילול מעשר שני. ואם צריך מעשר עני – יהא מעשר עני בדרומם, כל מין על מינו.

הנוסח להפרשת חלה:

מה שאני עתיד להפריש מחר – יהא חלה.

חזון איש דמאי סימן ט אות יג ד"ה התקנה הג' שיתנה

שיתנה מע"ש כדי להתיר הפרשה בשבת, ולמס"כ לעיל מתנה ואומר מה שאני עתיד להפריש [ר"ל שאפריש בשבת ואעשה תרומה] הרי הוא תרומה, והחלות הוא בשבת ע"י עשייתו בשבת ומה שאומר עכשו הרי הוא אינו כלום מעיקר הדין, שאם חייל למפרע אין עשייתו בשבת כלום, וכיון שאינו עושה עכשו אלא זה שנעשה בשבת הרי מתנה דבר שאי אפשר, שזה שנעשה בשבת אי אפשר שיעשה גם עכשו, ומ"מ התירו חכמים השבות ע"י תנאי זה, והלכך אף בדמאי דיש ברירה אינו הל מעשר אלא בשבת וזה מותר בדמאי אף לדבר שאינו ברשותו, ואף ביה"ש אבל לא בודאי.

גרש"א (שש"כ, י"א הע' עז)